

استقرار دولت الکترونیک در ایران

آرش نوروزی فرد^۱، فرید پرورش^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی شبکه های کامپیوتری، دانشگاه جامع علمی کاربردی جامعه اسلامی، arashnorouzifard@outlook.com

^۲ گروه مهندسی برق، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران، faridparvareh@sel.iaun.ac.ir

چکیده - به موازات تحولات وسیع تکنولوژی و دنیای تغییر اطلاعاتی، یکی از مهم ترین مباحث در جامعه فراگیر فناوری و توسعه اطلاعاتی، مسئله دولت الکترونیک است. در گذشته ای نه چندان دور برقراری هرگونه ارتباط کاری بین شهروندان و یا مدیران اداری با مؤسسات دولتی تنها از طریق حضور فیزیکی در ادارات دولتی یا دیگر سازمان های مربوطه میسر بوده است. امروزه با پیشرفت و گسترش فن آوری های ارتباطات و اطلاعات، شهروندان می توانند خدمات و اطلاعات دولتی را به صورت Online، در هر قالب زمانی و مکانی دریافت نمایند. در مقاله حاضر مبانی دولت الکترونیک و اهمیت ایجاد آن در عصر ارتباطات و فناوری اطلاعات مورد بررسی قرار گیرد، در همین راستا ابتدا به بیان تعابیر مختلفی که از دولت الکترونیک استنطاق می شود پرداخته، پیشینه بحث دولت الکترونیک بیان خواهد شد و بدنبال آن ضرورت ایجاد دولت الکترونیک، ابعاد آن، استراتژی استقرار، راهکارهای دولت الکترونیک در جهت ارتقاء سطح خدمات مطرح می شود و در نهایت ابعاد مختلف تجربه ایران در زمینه دولت الکترونیک در سال های اخیر مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت. کلید واژه - دولت الکترونیک، شهروندان، تکنولوژی، دسترسی نامحدود، خدمات الکترونیک.

جهت کنترل و هدایت مهندسی مجدد در بخش عمومی و تحقق دولت الکترونیک به طور مطلوبی مورد استفاده قرار گیرد. امروزه زندگی الکترونیکی در دولت الکترونیک، متأثر از سرعت قابل توجه عناصر این پدیده، چون ارتباطات و فناوری اطلاعات در کمتر از یک دهه، با بکارگیری راهبردهای مؤثر توانسته است دگرگونی های قابل توجهی را در ابعاد اقتصادی، اجتماعی و سیاسی و ... موجب گردد.

۲- تعریف دولت الکترونیک

دولت الکترونیک عبارت است از متحول کردن دولت و فرایند اداره کشور از طریق قابل دسترس تر، کارآمدتر و پاسخگوتر کردن آن و ارائه اطلاعات و خدمات به شهروندان و سایر نهادهای دولتی با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات ICT در واقع دولت الکترونیک به عنوان "مدل های اجرای هزینه مؤثر برای شهروندان، صنعت، کارمندان فدرال، و دیگر ووچرها به منظور کنترل و هدایت تعاملات تجاری online. مفهومی که استراتژی، مراحل، سازمان و تکنولوژی را یکپارچه می سازد" تعریف شده است. [۲]

اصولا تعریف واحدی درباره دولت الکترونیک وجود ندارد و این مسئله ناشی از ماهیت پویا و متغیر فناوری است. امروزه به استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات به منظور

۱- مقدمه

دولت الکترونیک استفاده سهل و آسان از فناوری اطلاعات به منظور توزیع خدمات دولتی به صورت مستقیم به شهروندان بدون هیچ گونه محدودیت زمانی و مکانی می باشد. دولت الکترونیک ظرفیت های بالایی برای ایجاد ارتباطات الکترونیک بین دولت و شهروندان، دولت با بخش خصوصی و اجزای مختلف درون دولت دارد. امروزه عوامل مختلفی دست در دست یکدیگر داده اند تا دولت ها را وادار به تجربه شکل جدید و در واقع اجتناب ناپذیری از اداره جامعه، سازگار با تحولات نوین جهانی در عرصه تکنولوژی و فناوری اطلاعات بکنند. در واقع دولت الکترونیک یک افق هدایت گرانه قدرتمند در جهت تحولی است که دولت ها و ادارات عمومی طی دهه های آینده دستخوش آن خواهند شد. این مسئله از چهار جنبه قابل تأمل است: دیدگاه شهروندان، دیدگاه فرآیندی (سازماندهی مجدد)، دیدگاه مشارکتی، و دیدگاه دانش و آگاهی. به نظر می رسد دولت الکترونیک ملاحظات درونی و بیرونی را با به عنوان یک رویکرد مقدس باهم ترکیب می کند. [۱] المان های سیاستی و قوانین بخش عمومی، با بکارگیری دیدگاه های مشارکتی و دانش محور می تواند در